

Digitala berättelser om det nya landet – av unga

Studieplan med ledarhandledning

Innehåll

Inledning	sid 3
Vad är en studiecirkel?.....	sid 4
Inför din studiecirkel	sid 5
Träff 1: Det nya landet.....	sid 6
Träff 2: Att göra digitala berättelser	sid 7
Träff 3: Visning av digitala berättelser	sid 8
Bilaga - Medgivande avbildad person	sid 9
Bilaga - Dramaövningar.....	sid 10

Inledning

Att berättelser är och alltid har varit viktiga för oss människor är något som de flesta vet om. Vuxna uppmuntras av omgivningen att läsa sagor för sina barn. Barnen uppmuntras i sin tur i skolan, och kanske hemma, att själva läsa böcker av olika slag. Men hur är det egentligen med vårt muntliga berättande? Ger vi oss tid att berätta och även lyssna på varandras berättelser?

Idén för projektet Sverige Berättar, och den här studieplanen, har vuxit fram ur just denna frågeställning. Syftet var i början att uppmuntra berättande mellan generationer - barnbarn gjorde digitala berättelser baserat på sina far- eller morföräldrars erfarenheter av att flytta från Kroatien till Sverige för att jobba. Nu är målet att utvidga projektet genom att nyanlända unga gör digitala berättelser om sina egna erfarenheter av att komma till Sverige.

Att göra digitala berättelser är engagerande, lärorikt och ett sätt att göra sin röst hörd. Berättelserna kommer att spridas på Studieförbundet hemsida www.studieförbundet.se och på hemsidan sverigeberattar.se.

Carina Ceder
Projektledare, Sverige Berättar

**Sverige
berättar**

Unga Berättar
Kulturskolan

RIKSTEATERN

Maj 2017

Författare: Carina Ceder

Projektledare på Studieförbundet:

Karin Ekermann

Grafisk form: Anna Lillkung

Foto: Sverige Berättar

studieförbundet.se

Vad är en studiecirkel?

Studiecirkeln är en unik lärandeform med lång historia i Sverige. Idén bakom studiecirkeln är lika enkel som genial: en studiecirkel är en liten grupp människor som av eget intresse samlas för att lära sig tillsammans.

Att starta en studiecirkel kostar ingenting och den kan handla om nästan vad som helst. Det är deltagarna själva som tillsammans planerar studiecirkelns upplägg. En studiecirkel präglas av ett demokratiskt synsätt. Det betyder att alla som deltar bidrar med sina synpunkter, analyser och idéer.

De allra flesta studiecirkelar bygger på deltagarnas egen drift och planering. Men i somliga cirklar blir cirkelledaren en mer central person i utförandet av träffarna. Då tar vi fram en studieplan med ledarhandledning som stöd till dig som är cirkelledare.

Studiefrämjandet är ett av tio studieförbund som alla får ekonomiskt stöd av stat, landsting och kommun. Vi får stöd för att alla över 13 år ska ha möjlighet att, tillsammans med andra, dela och utveckla ny kunskap genom hela livet. Det kallas för folkbildning.

Några grundregler:

Det finns vissa grundregler för studiecirkelar som är bra att känna till. Reglerna finns för att det är viktigt att kunna se att det ekonomiska stödet som subventionerar folkbildningen går till rätt ändamål.

- **En studiecirkel måste ha minst 3 deltagare som är över 13 år**
- **Studiecirkeln måste ha minst 3 träffar**
- **Varje deltagare måste närvara vid någon av de 3 första träffarna**
- **En studiecirkel måste omfatta minst 9 studietimmar**

Som cirkelledare behöver du inte vara expert i ämnet eller ha svar på alla frågor. Din roll är att leda cirkeln framåt och se till att alla kan framföra sina synpunkter och påverka arbetet. Cirkelledaren är också den som håller kontakten med Studiefrämjandet.

Som ny cirkelledare får du ett introduktionssamtal då vi bland annat berättar vad Studiefrämjandet kan hjälpa till med. Du blir också inbjuden till att gratis delta i Studiefrämjandets ledarutvecklingsprogram.

Inför din studiecirkel

Den här studieplanen riktar sig till dig som är ledare i studiecirkeln *Digitala berättelser om det nya landet – av unga*. Studieplanen ger förslag på hur cirkeln kan läggas upp med olika övningar och discussionsfrågor. Som cirkelledare kommer du även erbjudas att gå Studieförbundets ledarutbildning. Syftet är att du ska känna dig trygg i att leda en grupp och kunna vara ett stöd när deltagarna skapar sina berättelser på surfplattor eller telefoner.

Studiecirkeln ger unga i åldern 13-25 år möjlighet att träffas och på olika sätt uttrycka hur det är att komma till ett nytt land. Deltagarna skapar digitala berättelser om mötet med det nya landet Sverige. Träffarna, olika uttrycksätt och skapandet av digitala berättelser ökar gemenskapen och ger möjligheter att reflektera över likheter mellan kulturer. Dessutom är det ett sätt att bevara och sprida berättelserna till andra, samt att få en röst och stärka sin identitet.

Studiecirkeln omfattar tre cirkelträffar (tre studietimmar à 45 minuter/träff), men kan fördelas över fler träffar vid behov. Varje cirkel består helst av 8-10 deltagare.

Tänk på att det underlättar om det finns deltagare i gruppen som har samma modersmål och som kan hjälpa till att översätta om svenskan inte räcker till. Berättelserna kan naturligtvis göras på andra språk än svenska, men eftersom huvudsyftet är att sprida berättelserna i Sverige är svenska det språk alla har tillsammans oavsett modersmål. Det är också ett bra sätt att träna sig på språket.

I slutet av studiecirkeln kan vänner, klasskamrater och vuxna i deltagarnas omgivning bjudas in till en visning av de olika berättelserna som skapats. Berättelserna läggs sedan även upp på hemsidan Sverige Berättar och på Studieförbundets hemsida.

Foto: Sverige Berättar.

Träff 1: Mötet med Sverige

Den första cirkelträffen fokuserar på att deltagarna lär känna varandra och börjar tänka på saker och situationer som var nya för dem när de kom till Sverige. Alla börjar även skriva på sina egna manus som utgör grunden för de digitala berättelserna.

Inledning

- Samla alla deltagare och inled träffen med att låta alla presentera sig för varandra. Gör ett par rundor.
- Berätta hur er studiecirkel kommer se ut. Visa också digitala berättelser som redan gjorts (hemsidan sverigeberattar.se).
- Se till att deltagare och målsman för omyndiga deltagare skriver på tillståndsblanketter så att Studiefremjandet och projektet Sverige Berättar har rätt att publicera utvalda filmer och foton från träffarna. Blanketterna hittas som bilaga på sid 10.

Dramaövningar (frivilligt)

Dramaövningar kan ses som uppvärmning. De sätter igång kreativiteten och gör det lättare att komma igång med skrivandet. Ni avgör själva i gruppen om ni vill genomföra övningar och i så fall hur många. Det är även bra att påpeka att ingen måste vara med i övningarna, även om ni genomför dem. Instruktioner till dramaövningarna hittar ni som bilaga på sid 10.

Exempel på övningar:

- Zip zap boing (koncentrationsövning)
- Presenten (improvisation och spontanitet)
- Vad gör du? (improvisation)
- Känslostatyer (kreativitet och fantasi)
- Ett ords historia
- Dirigenten
- Korta sketcher

Den egna historien

Efter inledningsdelen kan alla deltagare börja tänka på sina egna första intryck av Sverige. Detta gör ni lättast genom att intervjua varandra parvis.

- Se till att alla deltagare sitter två och två. Förklara att de nu ska intervjua varandra om de första intrycken av Sverige.
- Exempel på intervjufrågor: Hur var första intrycket i Sverige? Hur luktade det? Hur smakade maten? Hur såg det ut? Vad är det konstigaste med Sverige? Hur var första mötet med svenskar? Vad hände med det första intrycket? Har det förändrats?

Manusskrivning

Deltagarna ska nu börja fundera på vilka historier de vill berätta i sina egna digitala berättelser. Deltagarna kan sätta sig ensamma eller i mindre grupper om de vill bolla tankar och idéer.

- Påminn deltagarna om att mötet med Sverige ska vara i fokus i de digitala berättelserna, men att de i övrigt får välja vad de vill berätta.
- Alla deltagare väljer sedan en berättelse var och skriver sitt manus. Påminn deltagarna om att stavning och skrivregler inte spelar någon roll eftersom de bara ska läsa sina texter själva.
- Berättelsen får helst inte bli längre än en minut och det brukar vara max en handskrivna A4.

Avslutning

- Fråga om någon vill säga något om den första träffen.
- Påminn om när och var nästa träff äger rum.
- Under nästa träff kommer deltagarna skapa sina egna berättelser. Påminn alla om att de kan ta med saker och/eller foton som de vill att ska ingå i berättelserna.

Träff 2: Att göra digitala berättelser

Den tredje träffen handlar om att skapa de digitala berättelserna. Här har du som cirkelledare ett stort ansvar i att visa hur tekniken fungerar och vad deltagarna ska göra och fokusera på. Var stöd i inspelningen av manus och hur deltagarna kan använda foto och teckningar på ett kreativt sätt.

Inför inspelning

- Förklara hur appen i iPad eller på motsvarande surfplatta fungerar och vad deltagarna ska tänka på rent tekniskt när de spelar in sina berättelser.
- Förklara att man kan använda både still- och rörlig bild när man skapar berättelserna.
- Informera om att foto/ teckningar kan läggas till i appen för att göra bildspråket mera intressant.

Inspelning av digitala berättelser

- När deltagarna känner sig bekväma med tekniken kan de läsa in sina berättelser.
- Deltagarna får vara så kreativa som de vill i bildspråket. De kan till exempel låta berättarrösten tala i bakgrunden och ha teckningar och bilder som för filmen framåt.
- De kan också ställa sig själva framför kameran och berätta historien.
- Gå runt i gruppen och hjälp till om problem uppstår.

Efter inspelningen

- När alla spelat in sina berättelser och är nöjda med dem ska de laddas över i en Dropbox.
- Be deltagarna att utvärdera studiecirkeln individuellt (träffarna, övningarna, processen, etc). Be dem svara på följande frågor skriftligt: Vad tyckte du om cirkelns workshops och om digitala berättelser? Vad ska vi fortsätta med i framtida studiecirklar? Vad ska vi sluta med? Vad ska vi tillägga? Be dem också skriva ner ålder och kön.
- Fråga ungdomarna i grupp vad de tyckte gick bra och mindre bra i processen. Valde någon att ändra om sitt manus efter att de börjat spela in? I så fall varför? Hur var det att se sin egen berättelse i bild?
- Fråga vad de har lärt sig av varandra i processen.

Inför nästa träff

- Den tredje träffen är den sista och består av visning av de digitala berättelserna.
- Säg till deltagarna att de gärna får bjuda in vänner till visningen.

Träff 3: Visning av digitala berättelser

Den tredje träffen består av en visning av de digitala berättelserna som producerats. Här deltar alla ungdomar, vänner och intresserade.

Visning av berättelserna

- Ordna i förväg så att allt är på plats för visningen av berättelserna.
- Om möjligt, ordna det hela som ett knytkalas där alla deltagare får ta med något smått och gott att äta.
- Visa alla digitala berättelser när deltagarna och anhöriga är på plats.
- Inför varje visning, fråga om skaparen av berättelsen vill säga något om sin berättelse.

Efter visningen

- Fråga först deltagarna vad de tycker om resultatet som helhet. Låt även de inbjudna säga sin åsikt.
- Öppna upp för att deltagarna ska få prata om sina egna berättelser.
- Fråga publiken vad de tyckte om att se och höra deltagarnas berättelser.
- Påminn deltagarna om att berättelserna kommer finnas på www.sverigeberattar.se.
- Berätta om möjligheter att gå andra studiecirk- lar med Studieförbundet.

Slutligen

- Om deltagare har gett sitt godkännande kan cirkelledaren dela de digitala berättelserna som handlar om mötet med det nya landet med projektet Sverige Berättar och Studieförbundet för publicering på respektive hemsida.

MEDGIVANDE AVBILDAD PERSON

Jag ger mitt medgivande till att de bilder/filmer där jag är avbildad, får användas i samband med Sverige Berättar och Studieförbundet, deras externa webbplatser eller i tryck/video och informationsmaterial med Sverige Berättar eller Studieförbundet som avsändare.

Namn:

Personnummer:

Adress:

Telefon:

E-post:

Bilden/filmen är skapad i samarbete med projektet Sverige Berättar och Studieförbundet.

Ort och datum:

Namnteckning (målsman för person under 18 år)

Namnförtydligande

Unga Berättar
Kulturskolan

Stockholms
stad

Bilaga: Dramaövningar

Zip Zap Boing (koncentration)

Övningen går ut på att skicka en fantasiboll mellan varandra.

- För att skicka den i sidled slår man ihop händerna och för fram höger respektive vänster hand beroende på åt vilket håll du vill skicka den och pekar på någon av dina kamrater vid sidan av dig. Samtidigt säger du Zipp.
- Skickar du den över cirkeln till någon som inte står bredvid dig säger du Zapp, klappar och pekar.
- När någon Zappar dig kan du säga Boing och hålla upp båda händerna. Då skickas fantasibollen tillbaka till den som skickade den.
- Försök få in en rytm i övningen och avsluta den vid ett tillfälle då du som ledare fått tillbaka "bollen".

Presenten (improvisation & spontanitet)

- Dela upp gruppen två och två. Den ena ger den andra ett osynligt paket och säger "Var så god!" utan att säga vad det är. Den som får presenten öppnar den och säger vad det är. Vad mottagaren än säger måste givaren hålla med. Visa först övningen med en frivillig.
- Låt gruppen jobba själv några minuter. Fråga sen hur det kändes och om något var svårt.
- Kom ihåg att man kan variera storlek och form på "presenten".

Vad gör du?

- Be gruppen byta partner. Nu börjar den ena mima en aktivitet (t ex att kamma håret) och den andra frågar "vad gör du?".
- Den som kammare håret svarar något annat (t ex simmar ryggsim). Då börjar den andra simma ryggsim och den första frågar "vad gör du?".
- Den andra svarar "borstar tänderna" och så vidare... Visa först övningen med en frivillig.
- Låt gruppen jobba själv några minuter. Fråga sen hur det kändes.

Känslostatyer (kreativitet & fantasi)

- Dela upp deltagarna i två grupper som turas om att vara skådespelare och publik.
- Skådespelarna ber publiken om en känsla: t.ex. kärlek, hat, rädsla, förvåning som skådespelarna ska gestalta. De går upp en och en och bildar "statyn". När statyn är klar applåderar publiken.

Variant 1: Skådespelarna bestämmer känsla själva och låter publiken gissa!

Variant 2: Gör statyer på andra teman: årstider, maträtter, länder (t ex Italien, USA, Sverige)

Ett ords historia

- Låt gruppen stå eller sitta i en ring och hitta på en historia tillsammans genom att säga ett ord var.
- Viktigt att lyssna på varandra och historien för att driva den framåt!

Dirigenten

- Tre-fem personer berättar en historia tillsammans. De står upp bredvid varandra på rad.
- Ledaren (som sitter ner framför dem) inleder övningen genom att fråga de övriga i gruppen (publiken) om en påhittad titel till historien.
- Sedan pekar dirigenten (ledaren) på en i raden som börjar berätta historien som de fått titel på.
- Så fort dirigenten pekar på någon annan i raden ska de ta vid exakt var den tidigare slutat.
- Viktigt att lyssna på varandra för att få ihop en bra historia!

Korta sketcher

- Tre-fyra i en grupp väljer ut en kort scen ur någons historia och spelar upp för övriga. Deltagarna ger förslag på scener och väljer tillsammans en scen att spela upp.
- Låt dem jobba själva under max 15 minuter, sedan redovisar alla grupper för varandra.

Digitala berättelser om det nya landet

Projektet Sverige Berättar började med att barnbarn gjorde digitala berättelser om sina mor- och farföräldrars erfarenheter när de emigrerade till Sverige. Barnbarnen intervjuade den äldre generationen, som hade flyttat från Kroatien på 1960- och 70-talet. De valde sedan ut händelser och historier som de skildrade digitalt. Sverige Berättar, i samarbete med Studieförbundet, vill nu sprida modellen vidare till ensamkommande unga i Sverige.

Att berätta och höra berättelser är viktigt för oss människor. I den här studiecirkeln får unga personer en chans att mötas och dela sina egna erfarenheter och minnen genom att göra digitala berättelser. Under studiecirkelns gång lär sig deltagarna att göra digitala berättelser på surfplattor eller telefoner, samtidigt som de får lära känna sig själva och de andra deltagarna bättre.

Studiematerialet riktar sig till dig som vill vara cirkelledare i en studiecirkel för unga som skapar digitala berättelser.Handledningen ger stöd och tips på hur cirkelträffarna kan gå till.

Studieförbundet är ett av Sveriges största studieförbund. Vi är partipolitiskt och religiöst obundna med ett brett utbud av studiecirklar, utbildningar, kulturarrangemang och föreläsningar. Varje år samlas 230 000 deltagare i våra studiecirklar och kurser.

Vill du också lära dig mer tillsammans med andra? Ta kontakt med Studieförbundet där du bor och starta en Studiecirkel hos oss. Välkommen till Studieförbundet!